

Hukuk Genel Kurulu 2022/242 E. , 2022/1441 K.

•

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ:İcra Hukuk Mahkemesi

1. Taraflar arasındaki "sıra cetvelindeki sıraya şikâyet" isteminden dolayı yapılan inceleme sonunda, Erzincan 1. İcra Hukuk Mahkemesince verilen şikâyetin reddine ilişkin karar şikâyetçi vekilinin temyizi üzerine Yargıtay (Kapatılan) 23. Hukuk Dairesince yapılan inceleme sonunda bozulmuş, Mahkemece Özel Daire bozma kararına karşı direnilmiştir.
2. Direnme kararı şikâyetçi vekili tarafından temyiz edilmiştir.
3. Hukuk Genel Kurulunca dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüşüldü:

I. YARGILAMA SÜRECİ**Şikâyetçi İstemi:**

4. Şikâyetçi vekili şikâyet dilekçesinde; müvekkilinin, borçlu A-Trak Uçan Demiryolu Sistem San. ve Tic. A.Ş.'den olan alacağının tahsili için Ankara 32. İcra Müdürlüğü'nün 2012/11038 E. sayılı dosyasında 07.09.2012 tarihinde başlattığı icra takibinde ödeme emrinin borçluya usulüne uygun olarak 18.09.2012 tarihinde tebliğ edildiğini, takibin itiraz edilmeksizin kesinleşmesi sonucu Ankara 32. İcra Müdürlüğü'nün talimatı üzerine Erzincan 1. İcra Müdürlüğü'nün 2012/304 Tal. sayılı dosyasında borçlunun menkul mallarının 16.10.2012 tarihinde haczedildiğini, haczedilen menkul malların bir adet dört gözlü agrega bunker ve iki adet bunker ile beton santralleri arasında bulunan yaklaşık 30 m boyunda bant olduğunu, mahcuz malların şikâyetçi vekili üzerine Erzincan 1. İcra Müdürlüğü'nün 2012/2612 E. sayılı dosyasında satılarak paraya çevrildiğini, sıra cetveli kararının 12.07.2013 tarihinde tebliğ edilmesi üzerine müvekkilinin yasal süresi içinde işbu şikâyet başvurusunda bulunduğunu, haczin yapıldığı 16.10.2012 tarihinde yürürlükte bulunan 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun (İİK) 106. ve 110. maddesine göre haczedilen menkul mallarda satış isteme süresi bir yıl olduğu hâlde, icra müdürlüğü'nün haciz tarihi itibarıyla henüz yürürlükte bulunmayan ve bir yıllık süreyi altı aya düşüren 6352 sayılı Kanun'un 21. maddesini yanlış uyguladığını, sıra cetvelinin "G" ve "Ğ" bentlerindeki malların satış bedelinden müvekkiline pay ayrılmadığını ve haciz sırası daha sonra olan Erzincan İcra Müdürlüğü'nün 2012/7642 E. sayılı dosyasına ödeme yapılmasına karar verildiğini ileri sürerek Erzincan İcra Müdürlüğü'nün 2012/2612 E. sayılı dosyasında hatalı olarak düzenlenen sıra cetvelinin iptaline ve satış bedelinin müvekkiline ödenmesine karar verilmesini talep etmiştir.

Şikâyet Olunan Cevabı:

5. Şikâyet olunan vekili cevap dilekçesinde; Erzincan 1. İcra Hukuk Mahkemesinin 2013/57 E., 2013/71 K. ve Erzincan 1. İcra Hukuk Mahkemesinin 2013/131 E., 2013/136 K. sayılı kararlarının kanun yolundan geçerek kesinleştiğini ve mahkeme kararlarında şikâyetçinin haczinin kaldırılmasına karar verildiğini, sıra cetvelinin de kesinleşen bu kararlar doğrultusunda düzenlendiğini belirterek şikâyetin reddini savunmuştur.

İlk Derece Mahkemesinin Kararı:

6. Erzincan 1. İcra Hukuk Mahkemesinin 12.03.2014 tarihli ve 2013/193 E., 2014/110 K. sayılı kararı ile; haczin uygulanması ve satış talebinin ayrı ayrı takip işlemleri olduğu, 6352 sayılı Kanun'un geçici 10. maddesine göre yasanın yürürlük tarihinden sonra henüz başlatılmamış takip işlemi niteliğindeki satış talebine yeni kanunun ve altı aylık sürenin uygulanacağı, geçici 10. maddede bahsedilen takip işleminin sadece takip talebi olmayıp, şikâyetçi vekili üzerine satış talebi işlemini de kapsadığı, 05.01.2013 tarihinden sonraki dönemde henüz başlatılmamış olan takip işlemi niteliğindeki satış talebine yeni kanunda düzenlenen altı aylık satış isteme süresinin uygulanmasının usul ve yasaya aykırı olmadığı gerekçesiyle şikâyetin reddine karar verilmiştir.

Özel Daire Bozma Kararı:

7. Mahkemenin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde şikâyetçi vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

8. Yargıtay (Kapatılan) 23. Hukuk Dairesinin 20.02.2015 tarihli ve 2014/3595 E., 2015/1053 K. sayılı kararı ile;

"...1-Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı delillerle gerektirici sebeplere, delillerin takdirinde bir isabetsizlik bulunmamasına göre, şikâyetçi vekilinin aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan diğer temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

2-Şikayet, sıra cetvelinde sıraya ilişkindir.

İİK'nın, 6352 Sayılı Yasa'nın 21. maddesi ile değişik, 106. maddesi; "Alacaklı, haczolunan mal taşınır ise hacizden itibaren altı ay, taşınmaz ise hacizden itibaren bir yıl içinde satılmasını isteyebilir." hükmünü içermektedir. 6352 Sayılı Yasa, 05.07.2012 tarih 28344 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış olup, Yasanın yürürlüğüne ilişkin 106. maddesi hükmü uyarınca, anılan 21. madde yayım tarihinden altı ay sonra 05.01.2013 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Aynı Yasanın 38. maddesiyle İİK'ya eklenen geçici 10. maddesiyle, bu Kanunun ilgili hükümlerinin yürürlüğe girdiği tarihten önce başlatılan takip işlemleri hakkında, değişiklikten önceki hükümlerin uygulanmasına devam edileceği hükmü getirilmiştir. Getirilen bu hükümden, 6352 sayılı Yasa değişikliğinin, takip tarihinden itibaren değil, haciz, satış gibi başlatılan her bir takip işlemi tarihi esas alınarak uygulanacağı anlaşılmaktadır. (Yargıtay 12. Hukuk Dairesi'nin 12.02.2013 tarih ve 2012/28045 E, 2013/3913 K sayılı ilamı da bu yöndedir)

Somut olayda, şikayetçinin alacaklı olduğu Ankara 32. İcra Müdürlüğü'nün 2012/11038 E sayılı dosyasında, bedeli paylaşımına konu taşınırlara Erzincan 1. İcra Müdürlüğü'nün 2012/304 Tal. sayılı dosyası ile 16.10.2012 tarihinde haciz işlemi uygulanmıştır. Mahcuz malların, Erzincan 1. İcra Müdürlüğü'nün 2012/2612 E. sayılı dosyasında bir başka alacaklının talebi üzerine 16.05.2013 tarihinde satıldığı, şikayetçi tarafca bu tarihe kadar satış talebinde bulunulmadığı anlaşılmıştır. Geçici 10. madde kapsamında, başlatılan takip işlemi 16.10.2012 tarihli haciz işlemi olup, bu işlemin tarihi 6352 Sayılı Yasa'nın 21. maddesinin yürürlüğe girdiği 05.01.2013 tarihinden önce olduğundan, bu takip işlemi hakkında değişiklikten önceki sürenin uygulanması ve haciz tarihinden itibaren satış isteme süresinin 1 yıl olduğunun kabul edilmesi gerekmektedir. Mahcuz mallar, şikayetçinin hacizden itibaren 1 yıllık süre içerisinde başka bir dosyadan satılmış olduğundan, satış tarihi itibarıyla şikayetçinin haczi ayaktadır. (M.Oskay-C.Koçak İİK Şerhi 7 cilt, Ank. sah. 3046; Y.19.HD. 04.12.2001 gün ve 8906 E 8078 K). Bu durumda, mahkemece, şikayetçinin haczinin satış tarihi itibarıyla ayakta olduğu ve tarafı olmadığı Erzincan 1. İcra Hukuk Mahkemesi'nin 16.05.2013 tarih ve 131 E, 136 K. sayılı icra memur muamelesini şikayete ilişkin ilamının şikayetçi yönünden kesin hüküm oluşturmadığı gözetilerek, uyuşmazlığın esasının incelenmesi ve sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken, henüz yapılmayan satış talebinin esas alınması suretiyle yanılıgılı gerekçeyle yazılı şekilde karar verilmesi doğru olmamıştır.." gerekçesiyle karar bozulmuştur.

Direnme Kararı:

9. Erzincan 1. İcra Hukuk Mahkemesinin 19.08.2015 tarihli ve 2015/92 E., 2015/174 K. sayılı kararı ile; önceki kararın gerekçesi aynen tekrarlanmak suretiyle direnme kararı verilmiştir.

Direnme Kararının Temyizi:

10. Direnme kararı süresi içinde şikâyetçi vekili tarafından temyiz edilmiştir.

II. UYUŞMAZLIK

11. Direnme yolu ile Hukuk Genel Kurulu önüne gelen uyuşmazlık; 05.01.2013 tarihinde yürürlüğe giren 6352 sayılı Kanun'un geçici 10. maddesi gözetilerek aynı Kanun'un 21. maddesi ile 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun (İİK) 106. maddesinde yapılan değişiklik gereğince somut olayda şikâyetçinin haczedilen taşınır mallar için satış isteme süresinin altı ay mı yoksa bir yıl mı olarak uygulanması gerektiği noktasında toplanmaktadır.

III. GEREKÇE

12. Uyuşmazlığın çözümü için öncelikle konuya ilişkin yasal mevzuatın ve ilgili kavramların irdelenmesi gerekmektedir.

13. Sıra cetveli, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun (İİK) 140. maddesinde;

"Satış tutarı bütün alacaklıların alacağını tamamen ödemiye yetmezse icra dairesi alacaklıların bir sıra cetvelini yapar.

Alacaklılar 206 ncı madde mucibince iflas hâlinde hangi sıraya girmeleri lazım geliyorsa o sıraya kabul olunurlar.

Bununla beraber ilk üç sıraya kayıt için muteber olan tarih haciz talebi tarihidir" şeklinde düzenlenmiştir.

14. Aynı Kanun'un 141. maddesinde sıra cetvelinin birer suretinin bütün ilgililere (haciz ve rehin alacaklılarına) tebliğ edileceği belirtilmiş; "Cetvele itiraz" başlıklı 142. maddesinde ise;

"Cetvel suretinin tebliğinden yedi gün içinde her alacaklı takibin icra edildiği mahal mahkemesinde alakadarlar aleyhine dava etmek suretiyle cetvel mündericatına itiraz edebilir.

Dava basit muhakeme usulüyle görülür.

İtiraz alacağın esas ve miktarına taallük etmeyip yalnız sıraya dairse şikayet yoluyla icra mahkemesine arz olunur" hükmüne yer verilmiştir.

15. Anılan hükümler gereğince alacaklılar sıra cetvelinin tebliğinden itibaren yedi gün içinde sıra cetveline karşı şikâyet yoluna başvurabilir veya mahkemede sıra cetveline itiraz davası açabilirler. Sıra cetvelinin iptalinden ya da düzeltilmesinden yararlanabilecek olan her alacaklı şikâyetinde bulunabilir. Şikâyet için Kanun'da öngörülen süre hak düşürücü süre olup, taraflarca ileri sürülmese dahi, mahkemece re'sen

(kendiliğinden) gözetilip, incelenmelidir.

16. Sıra cetveline karşı yedi gün içinde hiçbir şikâyet ve itiraz yapılmazsa, sıra cetveli kesinleşir ve ancak bundan sonra kesinleşen sıra cetveli gereğince paraların paylaşılmasına geçilebilir. Buna karşılık, yedi gün içinde sıra cetveline karşı icra mahkemesinde şikâyet veya mahkemede itiraz yoluna başvurulursa, paylaşırma işleminin bunların sonuçlanmasına kadar durdurulması ve sıra cetvelinin kesinleşmesinin beklenmesi gerekir.

17. İcra dairesinin, sıra cetvelini yaparken bu husustaki takip hukuku hükümlerine aykırı hareket ettiği ve yapılan işlemin hâdiseye uygun olmadığı iddia edilmekte ise, bu hâlde sıra cetveline karşı başvurulacak olan yol, icra mahkemesine şikâyet (m.16) yoludur (m.142/III). İİK m. 142/III hükmünden, sıra cetveline karşı şikâyet yolunun sadece sıraya karşı bir itirazda bulunulması hâline münhasırmış gibi bir anlam çıkmakta ise de, icra müdürünün uymak ve re'sen yapmak zorunda olduğu bütün hususlardan dolayı m. 16 gereğince şikâyet yoluna başvurulabilir (Kuru, Baki: İcra ve İflas Hukuku El Kitabı, Ankara 2013, s. 734).

18. Bu bilgiler ışığında somut olaya bakıldığında; Erzincan İcra Müdürlüğünce 21.06.2013 tarihinde düzenlenen sıra cetveli kararı şikâyetçi Şeker Faktoring Hizmetleri A.Ş.'ne 12.07.2013 tarihinde tebliğ edilmiş, anılan şirket tarafından 19.07.2013 tarihinde görevli ve yetkili icra mahkemesine şikâyet başvurusunda bulunulmuştur. Dolayısıyla Kanun'da düzenlenen yedi günlük hak düşürücü süre içinde sıra cetvelindeki sıraya şikâyet edilmiştir.

19. Uyuşmazlık konusu olan şikâyetçinin haczedilen taşınır mallar için satış isteme süresinin altı ay mı, yoksa bir yıl mı olarak uygulanması gerektiği konusuna gelindiğinde ise; 02.07.2012 tarihinde kabul edilip, 05.07.2012 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6352 sayılı "Yargı Hizmetlerinin Etkinleştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Basın Yayın Yoluyla İşlenen Suçlara İlişkin Dava ve Cezaların Ertelenmesi Hakkında Kanun" ile İİK'nın çeşitli maddeleri değiştirilmiş, bazı maddelerine eklemeler yapılmış, bazı maddeler ve ifadeler de yürürlükten kaldırılmıştır.

20. 6352 sayılı Kanun ile İİK'da yapılan değişikliklerin zaman itibarıyla uygulanması konusunda her bir maddenin ne zaman yürürlüğe gireceğine yönelik ayrı düzenleme yapılmamıştır. Bunun yerine genel nitelikte 6352 sayılı Kanun'un 106. maddesi ve aynı Kanun ile İİK'na eklenen geçici 10. madde hüküm altına alınmıştır.

21. İcra ve İflas Kanunu'nda değişiklikler yapan 6352 sayılı Kanun'un genel yürürlük maddesi olan 106. madde hükmüne göre;

"Bu Kanunun;

a) 3 üncü, 4 üncü, 9 uncu, 10 uncu, 17 nci, 21 inci, 23 üncü ile 33 üncü maddeleri ile 36 ncı ve 37 nci maddeleri, 18 inci maddesiyle değiştirilen 2004 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin yedinci fıkrası, 38 inci maddesiyle 2004 sayılı Kanuna eklenen geçici 9 uncu ve geçici 11 inci maddeleri ile 105 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi yayımı tarihinden altı ay sonra,

b) Diğer maddeleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer."

22. Anılan hüküm gereğince 106. maddenin a bendinde özel olarak sayılan satış isteme süresinin kısaltılmasına ilişkin İİK'nın 106. maddesinde yapılan değişiklik, Kanun'un yürürlük tarihi 05.07.2012 tarihinden altı ay sonra 05.01.2013 tarihinde yürürlüğe girecektir.

23. Yürürlük tarihi 05.01.2013 olarak belirlenen 6352 sayılı Kanun'un 21. maddesi ile İİK'nın "Satış Talebi" başlıklı 106. maddesinin birinci fıkrasında;

"Alacaklı, haczolunan mal taşınır ise hacizden itibaren altı ay, taşınmaz ise hacizden itibaren bir yıl içinde satılmasını isteyebilir" denilerek haczedilen taşınır mallar için satış isteme süresi, hacizden itibaren altı ay olarak değiştirilip, bir yıldan altı aya indirilerek kısaltılmıştır.

24. Öte yandan 6352 sayılı Kanun'un 38. maddesi ile İİK'na eklenen geçici 10. maddesinde;

"Bu Kanunun ilgili hükümlerinin yürürlüğe girdiği tarihten önce başlatılan takip işlemleri hakkında, değişiklikten önceki hükümlerin uygulanmasına devam edilir" hükmüne yer verilmiştir.

25. Somut olayda uyuşmazlığın çözümü için İİK'nın geçici 10. maddesinde ifade edilen "takip işlemi" ile hangi işlemlerin kastedildiğinin, yani buradaki takip işleminden anlaşılması gerekenin ne olduğunun belirlenmesi önem arz etmektedir.

26. Takip işlemleri; taraf takip işlemi ve icra organlarınca yapılan işlemler olarak ikiye ayrılmaktadır.

27. Taraf takip işlemi, icra takibinin taraflarınca takibe yön ve şekil veren, çoğunlukla da icra organlarınca işlem yapılmasını sağlamaya yönelik işlemlerdir. Alacaklının takip talebinde bulunması, haciz veya satış talep etmesi birer taraf takip işlemidir.

28. İcra organlarınca yapılan işlemler de takibe yön ve şekil verir. Kural olarak icra takip işlemleri, icra organları tarafından borçluya karşı yapılan, cebrî icranın ilerlemesini sağlayıcı nitelikte işlemlerdir. Örneğin ödeme veya icra emri tebliği, haciz ve satış işlemleri birer icra takip işlemleridir. Bir işlemin icra takip işlemi sayılabilmesi için aşağıdaki üç unsuru taşıması gerekir:

a) İcra organları tarafından yapılmalıdır. Borçlu, alacaklı veya üçüncü kişilerin yaptıkları işlemler, icra takip işlemi değildir.

b) Borçluya karşı yapılmalıdır. Yapılan işlem, borçlunun hukukî durumunu etkileyecek nitelikte olmalıdır. Bu

sebeple alacaklıya ve üçüncü kişiye karşı yapılan işlemler, icra takip işlemi değildir. Genellikle borçluya karşı yapılan icra takip işlemlerine borçlu, kendisine tanınan imkânlarla (itiraz, şikâyet gibi) karşı koymazsa takip işlemi kesinleşir.

c) Cebrî icranın ilerlemesini sağlayacak nitelikte olmalıdır. Yani, icra takip işlemi, alacaklıyı borçlunun malvarlığından alacağını almaya yaklaştıracı nitelikte olmalıdır (Pekcanitez, Hakan/ Atalay, Oğuz/ Özkan Sungurtekin, Meral/ Özekes, Muhammet: İcra ve İflâs Hukuku, Ankara 2011, s. 49).

29. Geçici 10. maddede, başlatılan "takip" yerine, "takip işlemleri" ifadesi kullanılmıştır. Buna göre, değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce (05.07.2012 veya 05.01.2013) başlatılan bir takipte, takibin sona ermesine kadarki tüm işlemlerin değil, yalnız 05.07.2012 veya 05.01.2013'ten önce yapılan işlemlerin 6352 sayılı Kanun'dan önceki hükümlere tabi olması söz konusudur. Diğer bir ifade ile Geçici m. 10'un takip yerine takip işlemini esas alması nedeniyle, yeni hükümlerin, icra takibi 05.07.2012 veya 05.01.2013'ten önce başlatılmış olsa bile, bu tarihten sonraki takip işlemlerinde uygulanabilmesi mümkündür.

30. Geçici 10. maddede ifade edilen takip işlemi, hem taraf takip işlemlerini hem de icra organlarınca yapılan işlemleri kapsamaktadır. Geçici 10. madde bakımından tamamlanmış takip işlemleri ile başlatılmış ancak henüz tamamlanmamış takip işlemleri eski Kanuna; henüz yapılmamış takip işlemleri yeni Kanuna tabi olacaktır.

31. Geçici 10. maddeye göre somut olayda değerlendirilecek takip işlemi, satış talebi yönündeki taraf takip işlemi olarak görünse de, 106. maddenin birinci fıkrasında bu taraf işlemi icra müdürünün hacze ilişkin icra takip işlemi ile ilişkilendirilip bir sürece bağlandığından, kanunun uygulanmasında esas alınması gereken başlatılmış, ancak henüz tamamlanmamış olan bir başka deyişle satış isteme yönünden süresi dolmamış haciz işlemi tarihidir.

32. Açıklanan bu ilkeler doğrultusunda somut olay değerlendirildiğinde; 6352 sayılı Kanun'un 38. maddesi ile İİK'na eklenen geçici 10. maddede yer alan takip işleminden anlaşılması gereken, icra müdürlüğünün borçluya karşı cebrî icranın ilerlemesini sağlamak amacıyla gerçekleştirdiği icra takip işlemi olan haciz işlemidir.

33. İcra ve İflas Kanunu'nun geçici 10. maddesinde kastedilen takip işlemi, 16.10.2012 tarihli haciz işlemi olup; haciz tarihi, 6352 sayılı Kanun'un 21. maddesi ile yapılan ve İİK'nın 106. maddesindeki satış isteme süresini hacizden itibaren altı aya indiren değişikliğin yürürlüğe girdiği 05.01.2013 tarihinden önce olduğundan, bu takip işlemi hakkında değişiklikten önceki süre uygulanmalı ve satış isteme süresi, haczin yapıldığı 16.10.2012 tarihinden itibaren bir yıl olarak kabul edilmelidir.

34. Şikâyetçinin Ankara 32. İcra Müdürlüğünün 2012/11038 E. sayılı dosyasında başlattığı icra takibi üzerine Erzincan 1. İcra Müdürlüğünün 2012/304 Tal. sayılı dosyasında 16.10.2012 tarihinde uygulanan haciz işleminden itibaren bir yıllık süre içinde mahcuz malların Erzincan 1. İcra Müdürlüğünün 2012/2612 E. sayılı dosyasında başka bir takip alacaklısının talebi üzerine 16.05.2013 tarihinde satışı yapılmış olup, satış tarihi itibarıyla şikâyetçinin haczi geçerli olup, hukukî değerini kaybetmemiştir.

35. Netice itibarıyla mahkemece satış talebi tarihi esas alınarak altı aylık satış isteme süresinin uygulanacağı gerekçesiyle direnme kararı verilmesi yerinde olmadığından, satış isteme süresinin bir yıl olduğu gözetilerek işin esası incelenmek suretiyle hâsıl olacak sonuca göre hüküm kurulması gerekir.

36. Diğer taraftan şikâyet tarihi 19.07.2013 olmasına rağmen, direnmeye esas gerekçeli karar başlığında 06.05.2015 olarak hatalı gösterilmiş ise de, bu husus mahallinde düzeltilebilir maddî hata niteliğinde olduğundan, ayrıca bozma nedeni yapılmamıştır.

37. Hukuk Genel Kurulunda yapılan görüşmeler sırasında İİK'nın geçici 10. maddesindeki takip işleminden kastedilenin, taraf takip işlemi olan satış talebi olduğu, satış talebi başlıklı İİK'nın 106. maddesinde satış talep süresinin düzenlendiği ve uyuşmazlık konusunun haciz isteme süresi değil, satış isteme süresi olduğu, satış isteme süresinin haciz tarihinden itibaren başlamasının, satış isteme süresinde haciz tarihinde geçerli olan Kanun'un uygulanması şeklinde yorumlanamayacağı, sürenin devam ettiği dönemde henüz başlatılmamış takip işlemi niteliğindeki satış talebine satış talep tarihi itibarıyla yürürlükte olan yeni Kanun'un uygulanacağı, somut olayda şikâyetçinin 16.10.2012 haciz tarihi ile ihale tarihi 16.05.2013 tarihi arasında altı aylık satış isteme süresi geçtiğinden haczin düştüğü, bu nedenle sıra cetvelinde şikâyetçiye satış bedelinden pay ayrılmamasının isabetli olduğu ve şikâyetin reddi yönündeki ilk derece mahkemesi kararının doğru olup direnme kararının onanması gerektiği görüşü ileri sürülmüş ise de; bu görüş yukarıda açıklanan nedenlerle Kurul çoğunluğunca benimsenmemiştir.

38. Hâl böyle olunca; Hukuk Genel Kurulunca da benimsenen Özel Daire bozma kararına uyulması gerekirken, önceki kararda direnilmesi doğru olmamıştır.

39. Bu nedenle direnme kararı bozulmalıdır.

IV. SONUÇ:

Açıklanan nedenlerle;

Şikâyetçi vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile direnme kararının Özel Daire bozma kararında gösterilen nedenlerden dolayı BOZULMASINA,
İstek hâlinde temyiz peşin harcının yatırana geri verilmesine,
2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'na 5311 sayılı Kanun'un 29. maddesi ile eklenen "Geçici Madde 7" atfıyla uygulanmakta olan İİK'nın 366/III. maddesi uyarınca kararın tebliğden itibaren on gün içerisinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, 08.11.2022 tarihinde oy çokluğu ile karar verildi.
KARŞI OY

02.07.2012 gün 6352 sayılı Kanunla İcra ve İflas Kanunu'nda değişiklikler yapılmıştır. 6352 sayılı Kanun'un 21. maddesine göre satış istemi süreleri taşınır ve alacaklarda 1 yıldan 6 aya, taşınmazlarda 2 yıldan 1 yıla düşürüldü. 6352 sayılı Kanun 05.07.2012 tarihinde 28344 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmış olup, Kanunun yürürlüğüne ilişkin 106. maddesi uyarınca anılan 21. madde yayın tarihinden 6 ay sonra 05.01.2013 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Aynı Kanunun 38. maddesi ile İcra ve İflas Kanun'a eklenen geçici 10. maddesi ile "Bu kanunun ilgili hükümlerinin yürürlüğe girdiği tarihten önce başlatılan takip işlemleri hakkında değişiklikten önceki hükümlerin uygulanmasına devam edileceği" düzenlenmiştir.

Hukuk Genel Kurul önüne gelen uyuşmazlık 05.01.2013 tarihinde yürürlüğe giren 6352 sayılı Kanun'un geçici 10. maddesi gözetilerek aynı Kanun'un 21. maddesi ile 2004 sayılı İİK'nın 106. maddesinde yapılan değişiklik gereğince somut olayda şikâyetinin haczedilen taşınır mallar için satış isteme süresinin 6 ay mı yoksa 1 yıl mı olarak uygulanması gerektiği noktasında toplanmaktadır.

Somut olayda şikâyetçi şirket, Ankara 32. İcra Müdürlüğü'nün 2012/11038 Esas sayılı dosyasında başlattığı takipte Erzincan 1. İcra 2012/304 talimat sayılı dosyası ile 16.10.2012 tarihinde borçluya ait mallar üzerine haciz uygulanmıştır.

Aynı borçlu hakkında Erzincan 1. İcra Müdürlüğü'nün 2012/2612 Esas sayılı icra dosyasında başlatılan takipte, aynı malların 28.01.2013 tarihinde haczedildiği, 20.03.2013 tarihinde satış talebinde bulunulduğu ve o dosyadan 16.05.2013 tarihinde ihale edildiği, 21.06.2013 tarihinde sıra cetveli düzenlendiği, şikâyetinin sıra cetvelinin iptali ile satış bedelinin tarafına ödenmesini talep ettiği görülmektedir.

Şikâyetçi şikâyetinde, hacizlerinin 26.10.2012 tarihli olup, ihalenin 16.05.2013 tarihinde yapıldığını, haciz tarihi olan 16.10.2012 tarihinde yürürlükte olan İİK'nın 106. ve 110. maddesine göre haczolunan menkul mallarda satış isteme süresinin 1 yıl olduğunu ve haczinin düşmediğini, 6352 sayılı Kanun'un 21. maddesi ile 6 aylık satış istemi süresinin 05.01.2013 tarihinden sonra başlatılacak icra takiplerinde ya da uygulanan menkul hacizlerinde, uygulanacağını ileri sürmüştür.

Uyuşmazlığın çözümü için İİK'nın geçici 10. maddesinde geçen takip işlemleri deyiminden ne kastedildiğini belirlememiz gerekir. Öğretide bu konudaki bir görüşe göre takip işlemlerinden takip talebini anlamak gerekir (Kuru, Baki: İcra ve İflas Hukuk El Kitabı, Ankara, 2013 s.60). Diğer görüşe göre takip işlemlerini, takibe yön ve şekil veren ve özellikle cebri icrayı başlatmayı, ilerletmeyi, sonlandırmayı hedef tutan, taraflarca veya icra organlarınca yapılan işlemler olarak tanımlamakta, bu tanımdan hareketle takip işlemlerini taraf takip işlemleri ve icra organlarınca yapılan işlemler olarak ikiye ayırmaktadır (Pekcanitez, Hakan/Erişir, Evrim: 6352 sayılı Kanunla İcra ve İflas Kanununda Yapılan Değişikliklerin Zaman İtibariyle Uygulanması, Yasa İzleme Enstitüsü, yasaizleme.org.tr, s.7).

Geçici 10. maddeye göre yazılı takip işlemlerinden takip talebi değil, takip taraf işlemlerinin ve icra takip işlemlerinin anlaşılması gerekmektedir.

Gerek direnme kararı gerekse Özel Dairenin bozma kararında takip talebinin değil, takip işlemlerinin esas alınması gerektiğinde uyuşmazlık yoktur.

Geçici 10. maddenin aradığı takip işlemi olarak Özel Dairece haciz tarihin esas alırken, ilk derece mahkemesi ise bir taraf takip işlemi olan satış talebini esas almıştır.

Geçici 10. maddede yazılı "yürürlüğe girdiği tarihten önce başlatılan takip işlemleri" ifadesi ile birden çok taraf ve icra organlarınca yapılan işlemi barındıran takibin aşamaları değil, münferit takip işlemleri kastedilmektedir (Pekcanitez/Erişir, s.9). Yani her bir taraf ve icra organlarınca yapılan işlemleri geçici 10. md bakımından ayrı ayrı değerlendirmek gerekir.

Geçici 10. maddenin "yürürlüğe girdiği tarihten önce başlatılan takip işlemleri" ifadesinden anlaşılması gereken şudur; Tamamlanmış takip işlemleri ile başlatılmış ancak henüz tamamlanmamış takip işlemleri eski kanuna, henüz yapılmamış takip işlemleri yeni kanuna tabi olacaktır.

Satış isteme süreleri taşınır ve alacaklarda 1 yıldan 6 aya, taşınmazlarda 2 yıldan 1 yıla düşürülmüştür. 05.01.2013'ten önce başlamış ve bu tarihten önce sona ermemiş satış isteme süresi yeni Kanuna göre hesaplanacak, yani süre kılacaktır. Geçici m. 10'un aradığı takip işlemi, bir taraf takip işlemi olan satış talebidir. Haciz talebi değildir. Haciz isteme süresi değil satış isteme süresi uyuşmazlık konusudur. Satış isteme süresinin haciz tarihinden itibaren başlaması, satış isteme süresinin haciz tarihinde geçerli kanunun uygulanması şeklinde yorumlanamaz. Sürenin devam ettiği dönemde henüz yapılmamış (başlatılmamış) takip işlemi niteliğindeki satış talebine satış talep tarihi itibarıyla yürürlükte olan yeni Kanun

uygulanacaktır.

İİK'nın 106. maddesi satış talebi başlıklı olup satış talep süresini düzenlemektedir. O hâlde esas alınacak takip taraf işlemi haciz işlemi olmayıp, satış talebi olduğundan satış talep tarihinde 6 aylık satış isteme süresi yürürlüğe girdiğinden, satış talep tarihine göre yeni kanunun yürürlüğe girip girmediğine bakılacaktır. Olayda başka bir icra dosyasından satış istendiğinden o dosyadaki satış talep tarihi değil, ihale tarihi itibarıyla şikâyetçinin haczinin düşüp düşmediği dikkate alınmalıdır. Mahcuzun başka bir dosyadan satışının yapılması hâlinde satış tarihi itibarıyla satış isteme süresinin geçmemiş olması kaydı ile haczin düşmesinden söz edilemez. Alacaklının bir icra takibi dosyasından yapmış olduğu satış talebi, bir başka dosyada konulmuş olan haciz düşmesini önlemez, meğerki aynı derece içinde yer almış olsun (İİK m.107). Satış isteme süresi, alacaklının satış istemesi ile veya o dosyadan satılmamış ise bir başkan alacaklının takip dosyasından mahcuzun satılmış olması ile kesinleşmiş olur. Somut olayda şikâyetçinin haciz tarihi 16.10.2012 de ihale tarihi 16.05.2013 tarihi arasında 6 aylık satış isteme süresi geçtiğinden haczi düşmüştür. Bu nedenle sıra cetvelinde şikâyetçiye satış bedelinden pay ayrılmaması isabetli olup şikâyetin reddi yönündeki ilk derece mahkemesi kararı isabetli olup direnme kararının onanması görüşünde olduğumdan, kararın bozulması yönündeki çoğunluk görüşüne katılamıyorum.